Tutkimus- ja tietolupapäätös aineiston saamiseksi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen rekistereistä ja asiakirjoista

Päätös

1. Päätän myöntää sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain (552/2019) nojalla luvansaajalle luvan käsitellä tämän päätöksen liite 2 (Poimintasuunnitelma) perusteella luovutettavaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilötietoaineistoa hakemuksessa mainittuun tieteellisen tutkimuksen käyttötarkoitusta varten. Henkilötietoja on käsiteltävä erillisten ehtojen mukaisesti (Liite 4: Ehdot tietoluvan perusteella tapahtuvalle henkilötietojen käsittelylle)
2. Päätän, että tietolupa myönnetään määräaikaisena, ja se on voimassa tämän päätöksen päivämäärästä 31.12.2032 asti.
3. Päätän, että tämän tietoluvan perusteella myönnettävän henkilötietoaineiston käsittelyyn oikeutettuja ovat ne henkilöt, jotka on mainittu tämän päätöksen liitteessä 3: Tieteellisen tutkimusen tietoseloste kohdassa 4. Henkilöt, jotka osallistuvat henkilötietojen käsittelyyn. Jos tutkimusryhmässä tapahtuu muutoksia, uusille henkilöille on erikseen haettava lupa tietojen käsittelyyn.
4. Päätän, että tietoluvan hakijan on huolehdittava tietojen tuhoamisesta viimeistään kuuden kuukauden kuluessa tietoluvan voimassaolon päättymisestä ja ilmoitettava viipymättä tietojen tuhoamisesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle osoitteeseen tutkimusluvat@luvn.fi.
5. Päätän, että rekisteri- ja asiakirjatietojen esikäsittelystä ja toimittamisesta peritään maksu, koska kyseessä on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ulkopuolinen tutkija ja aineiston käsittelyssä toisiolain mukaan velvoitetaan tietoturvallisen etäkäyttöympäristön käyttöä.

Selostus

Valtiotieteiden tohtori Laura Jernström Turun yliopistosta yhdessä tutkimusryhmän (Karoliina Snell Dos, Helsingin yliopisto, Ville Vartiainen Dos, LT, FM Helsingin yliopisto ja HUS, Mika

Kortelainen Professori, Turun yliopisto) on hakenut Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelta tutkimus- ja tietolupaa tieteellistä tutkimusta varten.

Tutkimuksen aihe on ”Tekoälyavusteisen kirjaamisen vaikuttavuustutkimus Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella” ja siinä selvitetään tekoälyavusteisen kirjaamisen vaikuttavuutta hyödyntäen monipuolisesti eri aineistotyyppejä sekä vaiheittaisen käyttöönoton muodostamaa luonnollista koeasetelmaa.

Tutkimus on osa Suomen strategisen neuvoston (STN) rahoittaman Generatiivinen tekoäly ja digitaaliset ratkaisut: Vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantaminen terveyspalveluissa (GAINS) -tutkimushanketta.

Tutkimuksen kohteena ovat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella työskentelevät neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajat. Tutkittaviin vasteisiin kuuluu ammattilaisten eri työtehtäviin käyttämää aikaa ja työn tehokkuutta, työtyytyväisyyttä sekä työn laatua kuvaavat mittarit. Tutkimuksessa hyödynnetään hyvinvointialueen tietojärjestelmistä kerättyä rekisteritietoa ammattilaisten suoritteista ja työajasta (Lifecare).

Lisäksi tutkimuksessa kerätään kyselyaineisto sisältäen tietoa ammattilaisten ajankäytöstä, työtyytyväisyydestä, työn kuormittavuudesta sekä työn laadusta. Haastattelujen, joita ei yhdistetä muuhun aineistoon, avulla kartoitetaan ammattilaisten kokemuksia tekoälyavusteisesta kirjaamisesta.

Tutkimuksen ensimmäisessä vaiheessa muodostetaan aineistopohja, jossa yhdistyy Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen henkilöstö- ja taloushallintojärjestelmästä kerätty rekisteritieto sekä kyselyaineisto. Tämä aineistopohja sisältää tietoja myös vaiheistuksen ajan ja alueellisen sijainnin määreistä, taustatiedoista sekä vasteista.

Rekisteriaineisto on tarkoitus kerätä ajalta 1.10.2026 – 30.4.2027.
Toisessa vaiheessa kerätään haastatteluaineisto, joka sisältää osalta tutkimuspopulaatiosta kerättävää tekoälysovelluksen käyttöön liittyvää kokemustietoa.

Kyseessä katsotaan olevan tieteellinen tutkimus, koska se täyttää tieteellisen tutkimuksen kriteerit: tutkimuksella on asianmukainen tutkimussuunnitelma, vastuuhenkilö tai vastuuryhmä, tulokset julkaistaan tieteellisinä julkaisuina ja tutkimus tuottaa uutta tietoa.

Tämän tietoluvan perusteella luovutettava henkilötietoaineisto on kuvattu tietolupapäätöksen liitteessä 2 “Poimintasuunnitelma”.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on arvioinut sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä annetun lain 552/2019 (jäljempänä toisiolaki) nojalla, että luvansaajan hakemuksesta ilmenevä tiedon käyttötarkoitus on toisiolain mukainen. Tämän tietoluvan perusteella luovutettavan aineiston rekisterinpitäjä on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue.

Lain sosiaali- ja terveystietojen toissijaisesta käytöstä (552/2019 ”toisiolaki”) 6 a §:n mukaan hakija voi toimittaa tietolupahakemuksen, joka koskee useamman kuin yhden 6 §:ssä tarkoitetun organisaation tietoaineistoja, joko tietolupaviranomaiselle tai jokaiselle hakemuksen kohteena olevalle organisaatiolle erikseen.

Hakemus koskee useampaa rekisterinpitäjää. Hakija on toimittanut hakemuksensa erikseen kullekin rekisterinpitäjälle. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee päätöksen omien tietoaineistojensa osalta.

Tässä päätöksessä tarkoitetun henkilötietoaineiston tuottaminen ja luovutus luvansaajalle tapahtuu seuraavasti:

Aineiston poiminnan toteuttaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen Tiedolla johtamisen yksikkö. Aineisto toimitetaan tunnisteellisena tietoturvalliseen HUS Acamedic käyttöympäristöön tutkijoiden käyttöön. Aineiston analysointi ja käsittely tapahtuu tietolupapäätöksen liitteen 3: ehdot tietoluvan perusteella tapahtuvalle henkilötietojen käsittelylle ehtojen mukaisesti.

Maksut ja laskutus
Rekisteri- ja asiakirjatietojen esikäsittelystä ja toimittamisesta peritään maksu, koska kyseessä on Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ulkopuolinen tutkija ja aineiston käsittelyssä toisiolain mukaan velvoitetaan tietoturvallisen etäkäyttöympäristön käyttöä. Tutkijat ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue sopivat laskutuksesta.

Luovutettujen tietojen tarkastus
Luvansaajan tulee tarkastaa luovutetun tietoaineiston luvan mukaisuus mahdollisimman pian saatuaan pääsyn luovutettuihin tietoihin. Epäillystä virheestä tulee ilmoittaa tietoluvan myöntäjälle 30 päivän kuluessa siitä, kun luvansaaja on saanut pääsyn luovutettuun tietoaineistoon.

Toimivalta

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen konsernihallinnon toimintaohjeen 15 §:n mukaan tutkimusjohtaja myöntää tutkimus- ja tietoluvat.

Kosola Silja

Tutkimusjohtaja

Valmistelija / lisätiedot:
Paajanen Rhea

etunimi.sukunimi@luvn.fi

Liitteet

1 Oikaisuvaatimusohje, hallintolain mukainen oikaisuvaatimusohje muu kuin sosiaalihuollon erityislainsäädäntö
2 Poimintasuunnitelma, ei julkaista
3 Tietosuojaseloste, ei julkaista
4 Ehdot tietoluvalle, ei julkaista

Tiedoksi

Tämä päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa.